

Британці наказали вигнати акадійців з їхніх земель в 1755 під час Французько-індіанської війни. Цю подію було названо Вигнанням акадійців або *le Grand Derangement*. Вигнання призвело до того, що 12 000 акадійців прибули до Британської Північної Америки, Франції, Квебеку та до французької карибської колонії Сан-Домінго. Перша хвиля виселення акадійців почалася з кампанії Затоки Фанді (1755), друга ж хвиля почалася після закінчення Луїсбурзької облоги (1758). Багато акадійців оселилися в південній Луїзіані, створивши там культуру Каджун. Деяким з акадійців вдалося уникнути переселення, а інші зрештою повернулися до Нової Шотландії, але вони стали меншістю через нову хвилю міграції плантаторів Нової Англії, які оселилися на колишніх землях акадійців і перетворили Нову Шотландію з колонії британців на поселенську колонію з хорошими зв'язками з Новою Англією. Британія врешті-решт отримала контроль над Квебеком та Монреалем після битви на Полях Абраама та битви за Форт Ніагара в 1759 році, а також після битви за Тисячу Островів і битви при Сент-Фуа в 1760 році.

Найвидатнішими метисами є телевізійний актор Том Джексон, комісар Північно-західних територій Тоні Уїтфорд і Луї Ріель, який очолив два рухи опору: повстання на Ред-Рівер 1869-1870 рр. і Північно-Західне повстання 1885 року, яке завершилося його судом.

Мовами метисів є Métis French або змішана мова мічиф. Але сьогодні метиси переважно розмовляють англійською мовою, натомість французька є їхньою другою мовою. Також вони володіють численними мовами аборигенів. В 19 столітті одна зі спільнот метисів - Англо-метиси - називали себе Countryborn. Вони були дітьми торговців хутру Руперсленду, зазвичай оркадського, шотландського або англійського походження по батьковій лінії та аборигенського походження по маминій. Їхніми першими мовами були мови аборигенів та англійська. Їхні батьки розмовляли шотландською, що призвело до розвитку англійського діалекту, який називають Бангі.

В розділі 35 Конституції 1982 року згадуються метиси, але дебати щодо юридичного визначення терміну метиси точилися до 23 вересня 2003 року. Тоді Верховний Суд Канади постановив, що метиси є окремим народом із своїми правами.

(description of the picture) Торговець хутром змішаної крові, 1870 р.

Метиси - це діти шлюбів європейців (переважно французів) та виходців з різних аборигенських племен. Їхня історія сягає середини 17 століття. Коли європейці вперше приїхали до Канади, вони покладалися на аборигенів через їх навички виживання та торгівлі хутром. Щоб зміцнювати свої альянси європейці часто одружувалися на аборигенках. Батьківщиною метисів є канадські провінції в Британській Колумбії, Манітоба, Квебек, Алберта, Нова Шотландія та Онтаріо, а також Північно-Західні території.

Поселення інуїтів з достатньою густотою населення часто приймали участь у війнах. Такі інуїти, як, наприклад, нунатаміут, що населяли район дельти річки Маккензі, часто воювали. А от інуїтам з Центральної Арктики не вистачало густоти населення. У 13 столітті культура Туле була привезена до Гренландії з територій сучасної Канади, але вона там не закріпилася. Речі з поселень інуїтів були розкрадені. Ívar Bárðarson описував як скандинави воювали з “маленькими людьми”. Згідно з наявною інформацією, в 14 столітті, одне з поселень було захоплено Скерлінгами.

Після зникнення скандинавських поселень у Гренландії інуїти не мали контакту з європейцями приблизно 100 років. Але в середині 16 століття баскські рибалки вже дісталися до узбережжя Лабрадору і створили декілька китобійних станцій на суші, наприклад, Red Bay. Інуїти не втручалися в їхні справи, але іноді вони здійснювали набіги на станції в пошуках інструментів, зокрема обробленого заїза, яке вони пристосовували до потреб місцевих.

Інуїти

Інуїти є нащадками культури Туле, яка виникла на заході Аляски близько 1000 р. н. е. і поширилася на схід через Арктику, витіснивши Дорсетську культуру (культуру туніітів). Інуїти називали “гігантами” тих туніітів, що бути вищі та сильніші за них самих. Дослідники припускають, що у туніітів було мало собак; не вистачало зброї та інших технологій, що вже використовували інуїти. До 1300 року інуїти оселилися на заході Гренландії, а протягом наступного століття остаточно переселилися на східну її частину. Інуїти мали налагоджені торговельні шляхи з південнішими культурами. Суперечки щодо кордонів були поширеними між інуїтами та туніітами і часто призводили до агресивних дій.

(description of the picture) Інуїт пливе в каяку, 1908-1914

Багато цивілізацій аборигенів створили у себе в поселеннях такі характеристики і ознаки, притаманні нашому суспільству: система міських поселень або міст, розвиток сільського господарства, будування громадських споруд та монументальної архітектури, а також будування складних суспільних ієрархій. Культури цих племен розвивалися, еволюціонували та змінювалися багато разів до часу прибуття європейців (приблизно кінець 15-го - початок 16-го століть), а історія аборигенів стала відома світу завдяки археологічним дослідженням.

Існують ознаки контакту аборигенів з цивілізаціями з інших континентів ще до часів Христофора Колумба. Аборигени в Канаді спілкувалися з європейцями приблизно в 1000 р. н. е., але тривалий контакт налагодився лише після того, як європейці заснували постійні поселення в 17 і 18 століттях. Європейські записи загалом зафіксували дружелюбність іншоконтинентних націй, які отримували прибуток від торгівлі з європейцями. Така торгівля в основному зміцнювала політичні угруповання, такі як Конфедерація Ірокезів. Протягом 16 століття європейські флоти майже щорічно відвідували східні береги Канади, щоб розвивати можливості риботоргівлі. З цього виникла неорганізована торгівля хутром, яку контролювали індіанці.

Перші нації

(description of the picture) Вождь Джордж із села Сенакво з дочкою в традиційних регаліях, бл. 1906 р.

До 500 р. до н. е. - 1000 р. н. е. перші нації розвивалися на території сучасної Канади. Кожна мала свою історію та звичаї. На північному заході оселилися атабасканці, слейві, тлічо (догриб), тутчоне та тлінкіти. Уздовж тихоокеанського узбережжя жили цімшиани, хайда, саліші, квакіутл, хейлцук нуу-ча-нульт, нісгаа та гітксан. В рівнинних районах розмістилися сіксіка, каїнава, тсуціна та пікани. У північних лісах проживали крі та чипеваян. Територію навколо Великих озер вважали своїм домом такі племена як: анішинаабе, алгонкіни, ірокези, гурони. Уздовж узбережжя Атлантичного океану були беотуки, малесіти, інну, абенакі та мікмаки.

Вудлендський культурний період датується приблизно 2000 р. до н. е. - 1000 р. н. е. і знаходився в Онтаріо, Квебеку та Приморських регіонах. Поява кераміки стала ключовим моментом, що відрізняла Вудленд від інших племен, які залишилися на стадії раннього архаїчного етапу розвитку. Лаврентійці з південного Онтаріо виготовляли найстаріший керамічний посуд, знайдений на сьогоднішній день у Канаді. Вони створювали склянки загостреним дном та прикрашені спеціальною технікою, що передбачала вдавнення зубних знарядь у вологу глину. За своєю оригінальною та автентичною технікою, вудлендці виготовляли боброві різці, браслети та долота. Люди, що насіляли Вудленд, вирощували та харчувалися кабачками, кукурудзою та квасолею.

Традиція Гоупвелла - це культурна традиція аборигенів, яка процвітала вздовж американських річок з 300 р. до н. е. - 500 р. н. е. В найбільшій своїй мірі система Гоупвелл була створена для об'єднання усіх культур на народів що розмістилися навколо озера Онтаріо. Жага гоупвеллівців до об'єднання сягала також півостровів Пойнт, Согін та Лорел.

(description of the picture) Одне з місць перебувань Туле (мідних інуїтів) біля вод Кембриджської затоки (острів Вікторія)

Західне узбережжя Канади 7000-5000 рр. до н.е. (9000-7000 років тому) спостерігало багато різних культур, які будувалися навколо лову лосося. Цікаво, що приблизно в цей час плем'я нуу-ча-нульт з острова Ванкувер почало китобійний промисел із вживанням передових, на той момент, довгих списів. Морська архаїка — одна з груп північноамериканської архаїчної культури субарктичних мисливців на морських ссавців. Їхній вид діяльності процвітав приблизно з 7000 до н.е.-1500 до н.е. (9000-3500 років тому) вздовж Атлантичного узбережжя Північної Америки. В поселеннях, що приймали мисливців будували довгі будинки та тимчасові або сезонні будинки за дах яким виступали човни. Вони займалися міжміською торгівлею, використовуючи як валюту білий креміль та гірську породу, видобуту з північного Лабрадору. Доколумбова культура, членів якої називали людьми червоної фарби, походить з регіонів Нової Англії та Атлантичної Канади в Північній Америці. Культура процвітала між 3000 р. до н.е.-1000 р. до н.е. (5000-3000 років тому) і була названа на честь їхніх цікавих традицій щодо похоронних церемоній, під час яких використовувалася велика кількість червоної охри для покриття тіл і могил.

На те, що давні народи мали свої ієрархії та розділяли людей за їх соціальним статусом, вказували знайдені під час археологічних досліджень спеціальні артефакти в межах архаїчних поховань. Постійно з'являються нові підтвердження тому, що S'ólh Téméxw заселяли аборигени ще з раннього голоцену, 10 000-9 000 років тому назад.

Археологічні дослідження в околицях Стейв-Лейку, Кокітлам-Лейку та Форт-Ленглі виявили артефакти з раннього періоду. Опираючись на них, можна зробити висновок, що мешканці цього "раннього" поселення були дуже вправними мисливцями, та працювали зазвичай в групах, що складалися приблизно з 20-50 членів однієї великої родини. Народ На-Дене, починаючи з 8 000 р. до н. е. займав більшу частину північно-західної та центральної Північної Америки. Вони були найдавнішими предками атабаско-мовних народів, включаючи навахо та апачів. Притаманними для їх сіл були великі будинки, в яких могло мешкати декілька родин, які використовувалися протягом літа. За допомогою них вони були ближчі до полювання та ловлі риби. Ті родини, що вибиралися до таких жител, збирали продовольство на всю зиму. Гурони оселилися в південному Онтаріо вздовж річки Ерамоса приблизно 10 000-9 000 років тому назад. Вони полювали на карібу, щоб вижити на покритій льодовиками землі. Ще вони полювали на мігруючих бізонів, виганяючи їх зі скель, як і більшість народів того часу (6 000-5 000 р. до н. е.). На території Гед-Смешт-Ін-Баффало-Джамп парку було знайдено мисливські атрибути, що використовувалися близько 5 000 років тому.

Арктична традиція малих інструментів - це широке культурне угруповання, що розвинулося вдовж півострова Аляска, навколо Брістольської затоки та на східних берегах Берингової протоки близько 2 500 р. до н. е. Ці палеоарктичні народи мали дуже характерний набір невеликих лез (мікролез), які були загострені з обох кінців і використовувалися як бокові або кінцеві зазубрини в стрілах або списах, виготовлених з інших матеріалів, таких як кості чи роги тварин. Шкребки, інструменти для гравірування та леза для теслярської справи також були включені в їхні набори інструментів. Традиція малих інструментів в Арктиці поділяється на два культурні розгалуження: традиції додорсетського періоду та незалежні традиції. Обое були витіснені інуїтськими традиціями в 1000 році до нашої ери.

На північній частині карти можна побачити комплекс півостровів Согін, Лорел та Пойнт, на південній район Великих озер у Канаді. Різними кольорами відокремлено сферу взаємодії культури Гоупвелла на різні місцевості, включаючи комплекси островів вище зазначених півостровів; її вплив на культури Марксвіль, Копену, Свіфт-Крік, Фокус Гудолл, Креб-Орчад та культури Канзас-Сіті Гоупвелл і Хавана.

Поселення, що є частиною стародавнього мідного комплексу датуються 3000 р. до н. е. - 500 р. до н. е. (5000 – 2500 років тому), були найяскравішими проявами лісової культури. Докази, знайдені в північних регіонах Великих озер свідчать про те, що вони навчилися добувати мідь з місцевих льодовиків і використовували її необробленою для виготовлення своєї зброї та знарядь праці.

Культура Плано була групою спільнот мисливців-збирачів, які населяли землі Великих рівнин Північної Америки 12 000 – 10 000 років тому назад. Палеоіндіанці перенеслися на цю нову територію, коли вона вийшла з-під льодовиків. Плано характеризується цілою низкою оригінальних наконечників для стріл, які разом називаються вістрями Плано. Вони використовувалися для полювання на бізонів, але також члени культури Плано харчувалися лосями, оленями, єнотами та койотами. Насправді, це плем'я вело кочовий спосіб життя, але з приходом архаїчної ери, вони осіли в Бельмонті та його околицях. Доказом цього є знайдені там невеликі сезонні мисливські табори, які, ймовірно використовувалися 11 000-10 000 р. тому. Їжею стала впольована велика й дрібна риба і птиця. Щоб адаптуватися до нового середовища, вони навчилися шити одяг та стали покривати свої намети шкірою.

Архаїчний період

Клімат Північної Америки стабілізувався 8 000 р. до н. е., кліматичні умови там стали більш схожими на сучасні. Це призвели до широкомасштабної міграції, розвитку землеробства, а пізніше, як висновок, зростання населення в Північній Америці. Протягом тисячоліть американські корінні народи одомашнювали, розводили та культивували велику кількість видів рослин і тварин. Саме ці види, що були “приборкані” давніми племенами зараз складають 50-60% усіх видів, що активно вирощуються та розводяться на Землі.

(description of the picture) Місця, де говорили На-Денськими мовами показані червоним.

(description of the picture) Притаманний культурі Кловіс наконечник стріли, виготовлений технікою двохстороннього ударного луцення (тобто, усі маленькі грані з обох сторін були утворені шляхом відколювання частинок каменю за допомогою ударів).

У 1930-х роках на заході Північної Америки були знайдені поселення Кловіс, датовані 11 500 р. до н. е. Народ Кловіс вважався першими широкопоширеними палеоіндіанцями Нового Світу та предками усіх корінних народів Америки. За останні 30 років, завдяки археологічним дослідженням, світ дізнався про ще декілька давніх народів що заселяли територію Америки від нижньої частини Великих рівнин до берегів Чилі.

Локалізовані регіональні культури розвивалися за часів періоду холодного клімату пізнього дріасу від 12 900 р. до 11 500 року. Як виявилось після археологічних досліджень, культура Фолсом характеризується використанням притаманних лише їм наконечників для знарядь полювання. Ці інструменти допомагали їм на місцях полювання на бізонів.

Сухопутний міст існував 13 000-11 000 років тому, пізніше після того, як у Новому Світі з'явилися перші підтверджені поселення людей. Низький рівень моря в заливі Королеви Шарлотти та протоці Гекади створив великі трав'яні угіддя, які тепер називаються архіпелагом Хайда-Гваї. Поселення мисливців, що проживали у цьому районі, залишили характерні кам'яні інструменти та знаряддя і залишки впольованих тварин, які жили на цій території 13 000-9 000 років тому. У липні 1992 року федеральний уряд офіційно визнав Хá:ytem національною історичною пам'яткою, як одне із перших місць проживання корінного населення в Канаді, яке було визнано офіційним чином.

Офіційно вважається, що перші мешканці Північної Америки прибули до Канади 15 000 років тому, хоча все більше доказів, знайдених вченими нещодавно свідчить про їх прибуття ще раніше. Прийнято вважати, що перші племена увійшли на територію Америки, переслідуючи плеїстоценових ссавців, таких як бобер, степовий зубр, шерстистий мамонт і стародавній північний олень (пізніше карібу). Згідно з гіпотезою люди йшли на південь вільною від льоду дорогою зі сторони Скелястих гір, а потім вирішили розбити табір в Північній Америці, перш ніж продовжити шлях до Південної. Є однак і інше припущення. Воно полягає в тому, що вони мігрували (пішки, або використовуючи примітивні човни) вниз, узбережжям Тихого океану до краю Південної Америки, а потім перетнули Скелясті гори та Анди. Підтвердженням останньої гіпотези є підвищення рівня моря на сотню метрів після останнього льодовикового періоду.

Рівнини та басейн Олд-Кроу були одними з небагатьох територій сучасної Канади, які не зачепили плеїстоценові льодовикові періоди, тому вони служили тимчасовим притулком для рослин та тварин льодовикового періоду. На цій території були знайдені сліди проживання ранніх людей, датованих приблизно 10 000 р. до н. е. Там були також знайдено залишки тварин, що ніколи не проживали в Північній Америці, такі як гієни та верблюди. Печери Блюфіш - це археологічна пам'ятка в Юконі, Канада, де знайдено кістки мамонта, які, вочевидь, були оброблені людьми. Радіовуглецеві дослідження встановили, що мамонт жив близько 12 000 р. тому.

Мапа показує кожну з трьох фаз міграції ранніх людей в Америці

Згідно з археологічними та генетичними дослідженнями, Північна та Південна Америка були континентами, до яких ранні люди прийшли останніми. Під час Віконсинського зледеніння, 50 000-17 000 років тому, зниження рівня моря дозволило людям пересуватися через Берингів сухопутний міст, який з'єднував Сибір із північно-західною частиною Північної Америки (Аляска). Аляска була вільною від льоду через невелику кількість снігопадів, що дозволяло маленькій цивілізації проживати там. Аж раптом Лаврентійський льодовиковий щит вкрив більшу частину Канади, заблокувавши кочовиків на Алясці (Берингії) на тисячі років.

Генетичні дослідження аборигенів свідчать про те, що перші мешканці американського континенту мають єдину предкову популяцію, яка розвивалася в ізоляції. Предками аборигенів, ймовірно, були жителі Берингії. Ізоляція цих народів у Берингії могла тривати 10 000-20 000 років. Приблизно 16 500 р. тому льодовики почали танути, що дозволило людям рухатися на південь та схід до Канади та за її межі.

(description of the picture) Поселення аборигенів у Північному Онтаріо.

У Канаді та Гренландії термін “ескімос” вважається принизливим. Корінні жителі цих територій замінили його та стали називати себе інуїтами. В свою ж чергу Юпіки Аляски та Сибіру не вважають себе інуїтами, та й етнографи з ними погоджуються, визнають, що вони є окремим народом. Вони віддають перевагу термінології юпік, чупік або ескімос. Мови юпіків лінгвістично відрізняються від мов інуїтів. Наразі немає універсального терміну на заміну ескімосам, який би включив у себе усі мовні групи арктичних людей, всіх інуїтів та юпіків у географічній зоні, населеній ними.

Окрім цих етнічних особливостей, аборигенів часто поділяють на юридичні категорії на основі їхніх відносин з державою. Розділ 91 (пункт 24) Конституційного акту 1867 року надає федеральному уряду (а не головам провінцій) повну відповідальність за “індіанців і землі, зарезервовані на індіанців”. Уряд тоді успадкував договірні зобов’язання від британської колоніальної влади у Східній Канаді та сам підписував договори з корінними націями в Західній Канаді. Він також прийняв Закон про індіанців у 1876 році, який регулював їхнє спілкування з договірними та недоговірними націями. Існував також Реєстер індіанців, в який входили усі нації, що також підпадають під Закон про індіанців. Однак цей закон не стосувався багатьох перших націй, таких як інуїтів та метисів. Але потім під час судових справ виявилось, що інуїти, метиси, та інші перші нації все ж таки охоплюються терміном “індіанці” в Конституційному акті 1867 року. Першим документом, що якимось юридично відокремлював інуїтів був *Re Eskimos* в 1939 році. Другим був *Daniels v. Canada* в 2013, що окремо згадував про метисів та інших безстатусних перших націй.

Незважаючи на те, що Канада розташовується в межах Америки, термін “корінні американці” не використовується в Канаді, оскільки зазвичай використовується виключно для опису корінних народів в межах кордонів сучасних Сполучених Штатів.

Особливостями культури канадських аборигенів були осілий спосіб життя та постійні поселення, розвиток сільського господарства, будівництва спеціальних церемоніальних споруд, торгівельні мережі з іншими народами та своя суспільна ієрархія. Культура метисів змішаної крові виникла в середині 17 століття, коли представники перших націй та інуїтів стали одружуватися з європейцями. Раніше інуїти мали більш обмежені стосунки з європейськими поселенцями. Між європейськими іммігрантами та корінним населенням були прийняті різні закони, угоди та законодавства. Тоді аборигени отримали право на самоврядування. Воно надало їм можливість керувати своїми історичними, культурними та політичними аспектами, охороною здоров'я і економічними аспектами в межах перших народних громад.

За даними перепису 2011 року, аборигени становили 4,3% населення Канади, деякі з них були учасниками більше ніж 600 визнаних урядів чи груп корінних націй із своєю культурою, мовами, мистецтвом та музикою. В Канаді навіть святкують національний день аборигенів. Канадці відзначають їх внесок в історію своєї країни. Виходці з перших націй, інуїти та метиси стали видатними діячами та служили зразком для наслідування в громаді аборигенів та допомагали формувати канадську культурну ідентичність.

Обидва терміни: “перші нації” та “перші народи” використовуються для позначення корінних народів Канади. Терміни “перші народи” або “аборигени” в Канаді зазвичай використовуються частіше, ніж “перші нації”, оскільки включають в себе також і інуїтів і метисів, і перші нації. Перші нації (зазвичай використовується у множині) вживаються для опису корінних народів Північної Америки, Канади, та їх нащадків, які не є а ні інуїтами, а ні метисами. Але самі представники перших націй рідко вживають цей термін, вони частіше називають себе за своєю групою або етнічною приналежністю. Тобто, у розмові ви скоріш почуєте: “Я Хайда” або ж наприклад: “Ми Квантлен”, на знак пошани їхньої етнічності. У Закон “аборигенні народи Канади” включені індіанці, інуїти і метиси.

Індіанець використовується лише як юридичний термін, який використовується в Конституції Канади. Однак його використання поза суто юридичними ситуаціями можна вважати образливим. Для того, щоб описати усі корінні народи Канади, частіше використовується термін “аборигени”. Хоча зараз цей термін починає вважатися за застарілий і поступово замінюється терміном “корінне населення”.

Корінні народи Канади

Корінні народи Канади, також відомі як корінні канадці або аборигени Канади, - це корінні народи, що зародилися та/або проживають на територіях сучасної Канади. Їх складають перші нації, інуїти та месити. Щодо терміну "індіанець" - він все ще широко використовується в документах, але такі слова як "індіанець" або "ескімос" дещо вийшли з ужитку в Канаді, та деякі вважають їх принизливими. Таким чином і "абориген", як збірний іменник, що описує усі корінні народи Канади, зараз вживається більш як специфічний художній термін, який використовується в деяких юридичних документах, включаючи Конституційний Акт 1982 року, може також вважатися образливим.

Рівнини Олд-Кроу та печери Блюфіш є одними з найдавніших відомих місць проживання людей в Канаді. Палеоіндіанські культури Кловіс, Плано та Дорсет виникли ще до нинішніх корінних народів Америки. Знаряддя праці, списи, керамічні вироби, браслети, долота та шкребки є археологічними пам'ятками та допомагають історикам розрізняти культурні періоди, традиції та стилі епох.

Згідно з грамотами, написаними королем Англії Генріхом 5, італієць Джон Кебот став першим європейцем, що прибув до Канади після часів вікінгів. Записи свідчать, що 24 червня 1497 року він побачив землю на півночі, де, як вважалося, були атлантичні острови. Офіційні документи говорять, що місцем висадки був мис Бонавіста, Ньюфаундленд, хоча є можливість, що це було інше місце. Після 1497 Кебот та його син Себастьян продовжували здійснювати інші подорожі, щоб знайти Північно-Західний прохід.

На підставі Тордесільянського договору іспанська корона стверджувала, що має територіальні права на землі, що відвідав Джон Кебот у 1497 та 1498 роках. Проте португальський дослідник, Жуан Фернандеш Лаврадор, продовжив досліджувати північне узбережжя атлантичного океану, що пояснює назву "Лабрадор" на топографічних картах того періоду. У 1501 і 1502 роках брати Кортес-Реал досліджували Ньюфаундленд (Терра Нова) і Лабрадор, заявляючи, що ці землі є частиною португальської імперії. У 1506 році король Португалії Мануаль 1 ввів податки на вилов тріски у водах Ньюфаундленду. Жуан Алваріш Фагундіш і Перо де Барселуш заснували рибальські форпости в Ньюфаундленді та Новій Шотландії близько 1521 р., однак пізніше вони були залишені.

(description of the picture) L`Anse aux Meadows на острові Ньюфаундленд, скандинавська колонія близько 1000р. н. е.

На сьогоднішній день ми маємо інформацію про контакти між першими націями та вихідцями з інших континентів до Колумбової епохи. Скандинавці, що подорожували до Гренландії та Ісландії прибули до майбутнього Ньюфаундленду приблизно в 1000 р. та побудували невелике поселення L`Anse aux Meadows на найпівнічнішому краю острова (оцінка вуглецевого датування 990-1050 р. н. е.). L`Anse aux Meadows також відомий спробою створення колонії Вінланд, засновником якої був Лейф Еріксон. Він заснував її в той самий період, коли скандинави досліджували Америку.

Доколумбове поширення мов На-Дене у Північній Америці.

Внутрішня частина Британської Колумбії була домом для саліських мов, таких як шусвап та оканаган, та південно атабасканських: дакельх і чілкотін. У затоках та долинах узбережжя Британської Колумбії живуть великі популяції, наприклад хайда, нуу-ча-нульт і квакіутл, які живуть завдяки великій кількості лосося та молюсків у цьому регіоні. Ці народи розвинули свої цікаві та великі культури, відмінними рисами яких були атрибутика та будинки з червоного кедру, розвиток китобійного та морського промислу, виготовлення військових каное, а також витончено вирізблені тотеми та дари для потлачу.

На Арктичному архіпелазі палеоескімоси, відомі як народи Дорсету, культура яких сягає приблизно 500 р. до н. е., були замінені предками сучасних інуїтів до 1500 р. н. е. Це підтверджується археологічними знахідками та інуїтською міфологією, яка розповідає про вигнання туніїтів або “перших мешканців”. Традиційні закони інуїтів дуже відрізнялися від західних. Їхні закони існували та діяли в суспільстві інуїтів до запровадження канадської правової системи.

Доколумбове поширення алгонкінських мов у Північній Америці

Серед носіїв східних алгонкінських мов були мікмак та абенакі, і, ймовірно, вимерла беотук з Ньюфаундленду. Оджибве та інші носії центральних алгонкінських мов зберегли усні традиції та легенду про те, як вони прийшли та поселилися на своїх землях навколо західних і центральних Великих озер з моря, ймовірно, зі східного узбережжя. Відповідно до однієї зі своїх традицій, Оджибве сформували Раду трьох вогнів у 796 році нашої ери.

Ірокези поселилися на півночі Нью-Йорку у 1000 р., але їхній вплив поширювався на території сучасного південного Онтаріо та район Монреаль Квебеку. Конфедерацію ірокезів було створено, згідно з фольклором, в 1142 році нашої ери. На Великих рівнинах крі жили за рахунок полювання на величезні стада бізонів, вони постачали плем'ю їжу та інші потрібні речі. На північному заході жили народи, що говорили мовами На-Дене, до яких належать атабасканці й тлінкіти, які жили на островах південної Аляски та північної частини Британської Колумбії. Вважається, що мовна група На-Дене пов'язана з енісейськими мовами Сибіру. Поселення На-Дене, що на заході Арктики, можуть бути причиною хвилі міграції з Азії до Північної Америки.

З 1688 по 1763 роки між американськими колоніями та Новою Францією відбулися чотири французько-індійські війни і ще дві в Акадії та Новій Шотландії. Під час війни короля Вільяма (1688-1697) в Акадії відбулися: битва при Порт-Роялі, битва в затоці Фанді та рейд на Чиньекто. Рисквікський договір 1697 року на короткий час припинив війну між Англією та Францією. Під час війни королеви Анни (1702-1713) британці завоювали Акадію, в результаті чого Нова Шотландія, окрім Кейп-Бретону, була офіційно передана британцям згідно з Утрехтським договором, разом з Руперлендом, який Франція завоювала наприкінці 17 століття (під час битви в Гудзоновій затоці). Після цієї невдачі Франція побудувала могутню фортецю Луїсбург на острові Кейп-Бретон.

(description of the picture) Вважається, що Великі озера утворилися наприкінці останнього льодовикового періоду (приблизно 10 000 років тому), коли Лаврентійський льодовиковий щит відступив.

Генетичні дані аборигенів та результати археологічних досліджень свідчать про те, що Північній та Південній Америці люди з'явилися в останню чергу. Під час Вісконсинського зледеніння, 50 000-17 000 років тому, зниження рівня моря дозволило людям перейти через Берингів сухопутний міст (Берингія) і Сибіру на північний захід Північної Америки. У той момент, будучи заблокованими Лаврентійським льодовиковим щитом, який покривав більшу частину Канади, вони стали ізольованими в межах Аляски та Юкону на тисячі років. Точні дати та маршрути заселення американського континенту досі є предметом тривалих дебатів. 16 000 р. тому танення льодовиків дозволило людям рухатися сушею на південь і схід від Берингії в Канаду. На островах Королеви Шарлотти, рівнинах Олд-Кроу і печерах Блюфіш були знайдені одні з найдавніших палеоіндіанських археологічних пам'яток в Канаді. Ранні люди цього періоду залишили по собі кам'яні знаряддя праці та останки зарізаних ссавців.

Історія Канади

Історія Канади охоплює період від прибуття палеоіндіанців тисячі років тому і аж до наших днів. Канаду протягом тисячоліть населяли групи аборигенів, що мали різні торгівельні мережі, свої духовні вірування та стилі спілкування. Деякі з народів зникли ще до прибуття європейців і були виявлені лише за допомогою археологічних досліджень. Між європейськими поселенцями та аборигенами було прийнято багато різних договорів та законів.

Починаючи з кінця 15 століття, французькі та британські експедиції досліджували Атлантичне узбережжя, а згодом там і осіли. У 1763 році після Семирічної війни Франція поступилася Британії майже усіма своїми колоніями в Північній Америці. У 1867 році після об'єднання трьох британських північноамериканських колоній в Конфедерацію, Канада була утворена як федеральний домініон чотирьох провінцій. Це поклало початок збільшенню провінцій і територій, а також процесу збільшення автономії від Британської імперії, яка стала офіційною з Вестмінстерським статутом 1931 року та завершився Законом про Канаду 1982 року, який позбавив її від залишків юридичної залежності від британського парламенту.

Велика депресія

Канада сильно постраждала від всесвітньої Великої депресії, яка почалася в 1929 році. Між 1929 і 1933 роками валовий національний продукт впав на 40% (порівняно з 375 в США). У розпал Великої депресії безробіття досягло 27%. Багато підприємств закрилося, оскільки корпоративні прибутки в розмірі 396 мільйонів доларів США в 1929 році перетворилися на збитки в розмірі 98 мільйонів доларів США в 1933 році. Канадський експорт скоротився на 50% з 1929 по 1933 рік. Будівництво майже зупинилося (зменшення на 82%, 1929-33 роки), а оптові ціни впали. Ціни на пшеницю впали з 78 центів за бушель (урожай 1928 року) до 29 центів у 1932 році.

Міське безробіття по всій країні становило 19%; відповідно до перепису 1931 р. рівень у Торонто становив 17%. Фермери, які залишилися на своїх фермах, не вважалися безробітними. До 1933 року 30% робочої сили залишилося без роботи, а п'ята частина населення стала залежною від державної допомоги. Заробітня плата впала, як і ціни в магазинах. Найбільше постраждали території, які залежать від первинних галузей промисловості, таких як сільське господарство, видобуток корисних копалин і лісозаготівля, оскільки ціни впали, а альтернативних робочих місць було мало. Більшість сімей зазнали помірних втрат і невеликих труднощів, вони також стали більш песимістичними, а їхні борги збільшувалися, бо ціни падали. Однак у деяких родин більшість активів прогоріли, тому самі вони серйозно постраждали.

У 1930 році, на першому етапі Депресії, прем'єр-міністр Канади Маккензі Кінг вважав, що криза є тимчасовим коливанням ділового циклу і що економіка скоро відновиться і без втручання уряду. Він відмовився надавати допомогу безробітнім чи підтримати провінції, сказавши, що якщо консервативні провінційні уряди вимагатимуть федеральних доларів, він не дасть їм ні п'яти центів. Він відверто схитрив, щоб перемогти лібералів на виборах у 1930 році. Переможцем став Річард Бедфорд Беннетт і консерватори. Беннетт обіцяв підвищити тарифи та збільшити федеральні витрати, але в міру зростання дефіциту він став обережнішим та зовсім скоротив їх. Люди все менш підтримували його, а Депресія ставала все більшою проблемою. Тоді Беннетт спробував запровадити нову політику, засновану на ідеях Франкліна Д. Рузвельта у Сполучених Штатах, але в країні мало що змінилося. Уряд став центром народного невдоволення. Власники автомобілів економили на бензині, використовуючи натомість коней, щоб перевозити свої машини. Нездатність консерваторів відновити процвітання Канади призвела до повернення Маккензі Кінга та лібералів на виборах 1935 року.

У 1935 році ліберали використали в своїй виборчій кампанії гасло “Король* або хаос” (*англ. King (ім'я лідеру партії Лібералів) можна перекласти як король). Вони обіцяли укласти торгівельну угоду з США, тому уряд Маккензі Кінга прийняв угоду про взаємну торгівлю в тому ж самому році. За його каденції стався переломний момент у канадсько-американських економічних відносинах. Уряд зупинив кризу 1930-31 років та знизив тарифи, спричинивши тим самим різке зростання торгівлі.

Велика депресія минула, але Оттава все одно запустила декілька програм допомоги, такі як Національний закон про житло та Національна комісія із зайнятості. Канадська телерадіомовна корпорація, Trans-Canada Airlines, банк Канади і Національне кінематографічне управління Канади стали державними підприємствами в 1936-39 роках.

Одними з ефектів проведення такої політики були обмеження імміграційної політики та зростання націоналізму.

Особливо важко було на заході Канади, який почав відновлюватися тільки після початку Другої світової війни. Утворилися нові політичні партії, таких як рух “Соціальний кредит” і Кооперативна федерація співдружності, а також народний протест Похід Он-ту-Оттава.

Друга світова війна

Участь Канади у Другій світовій війні почалася 10 вересня 1939 року, коли Канада оголосила війну нацистській Німеччині. Насправді, війна відновила економіку країни та її впевненість на міжнародній арені, оскільки Канада відігравала важливу роль в Атлантиці та в Європі. Під час війни Канада тісніше зв'язалася з США. Американцям це було на руку, тому що тоді вони планували будувати шосе на Алясці, а Канада надала їм можливість розміститися на території провінції Юкон. Також вони побудували авіабази у Ньюфаундленді.

Вінстон Черчилль і британський уряд здебільшого ігнорували Маккензі Кінга та Канаду, незважаючи на її важливу роль у постачанні продовольства, сировини, боєприпасів та грошей британській економіці, що перебувала тоді під великим тиском. Британія спонсорувала навчання льотчиків для Конкорду, охороняла західну половину Північноатлантичного океану від німецьких підводних човнів та забезпечувала виготовлення боєприпасів для вторгнення в Італію, Францію та Німеччину в 1943-45 роках. Як для воєнних часів, уряд успішно мобілізував економіку і досягнув вражаючих результатів у промисловому та сільськогосподарському виробництві. Депресія скінчилася, добробут повернувся, і економіка Канади значно розширилася. Щодо політичних питань, Маккензі Кінг відкидав будь-яку ідею стосовно національної єдності. Федеральні вибори в Канаді 1940 року відбулися як зазвичай, ліберали знову отримали більшість.

Розбудова Королівських ВПС Канади була найвищим пріорітетом; вони мусили бути відокремленими від Британських Королівських ВПС. Угода про Конкорд, підписана в грудні 1939 року, зобов'язала Канаду, Великобританію, Нову Зеландію та Австралію взяти участь у програмі, яка рештою підготувала частину льотчиків із цих чотирьох країн під час Другої світової війни.

Після початку війни з Японією, у 1941 році, уряд, разом з США почали японсько-канадську інтеграцію, під час якої 22 000 жителів Британської Колумбії японського походження було переселено далеко від узбережжя. Причиною цього стали вимоги громадськості, що побоювалася шпигунства чи саботажу. Уряд проігнорував звіти Канадської королівської конної поліції про те, що більшість японців були законослухняними та не становили загрози.

Битву за Атлантику очолював Леонард Мюррей з Нової Шотландії. Німецькі підводні човни діяли у водах Канади та Ньюфаундленду протягом війни, потопивши багато морських та торгових суден, бо Канада взяла на себе відповідальність за оборону західної Атлантики. Канадська армія брала участь у невдалій обороні Гонконгу, у вторгненні союзників до Італії, Франції та Нідерландів у 1944-45 роках.

Мобілізаційна криза 1944 року сильно вплинула на єдність між франкомовними та англомовними канадцями, хоча вона не мала такого сильного політичного контексту, як під час Першої Світової війни. З 11,5 мільйонного населення Канади, у армії служив мільйон. Багато тисяч осіб служили на Канадському торговельному флоті. Загалом загинуло понад 45 тис., ще 55 тис. було поранено.

Повоєнний період 1945-1960 р.

Процвітання Канади почалося під час Другої світової війни й продовжилося після її закінчення разом з такими сферами як медичне обслуговування та пенсії для пенсіонерів та ветеранів війни. Фінансова криза під час Великої депресії змусила домініон Ньюфаундленд відмовитися від відповідального за нього уряду та стати колонією Британії в 1934р., якою керував губернатор. У 1948 році британський уряд в Ньюфаундленді виніс на референдум питання, що мало три варіанти відповіді: залишитися колонією, повернутися до статусу домініону (тобто, отримати незалежність) або приєднатися до Канади. Приєднатися до Сполучених Штатів можливості не було. Після запеклих дебатів, ньюфаундлендці проголосували за приєднання до Канади.

(description of the picture) Avro Canada CF-105 Arrow.

Зовнішня політика Канади під час Холодної війни була тісно пов'язана з США. Канада була членом-засновником НАТО (в якому Канада також хотіла стати трансатлантичним економічним і політичним союзником). У 1950 році Канада відправила свої бойові сили до Кореї під час Корейської війни у складі сил ООН. В цей час федеральний уряд вирішив почати відстоювати свої територіальні претензії в Арктиці. Ефектом цього стало переселення інуїтів з Нунавіку (північна третина Квебеку) на безлюдний острів Корнуолліс; пізніше цей проєкт став предметом тривалого розслідування Королівської комісії з питань аборигенів.

У 1956 році Організація Об'єднаних Націй зреагувала на Суецьку кризу, скликавши Надзвичайні сили ООН для спостереження за виведенням військ. Концепція миротворчих сил була розроблена міністром закордонних справ та майбутнім прем'єр-міністром Лестером Пірсоном. У 1957 році Пірсон був нагороджений Нобелівською премією миру за великий вклад в організацію миротворчої операції. З середини 1950- років Луї Сен-Лоран (12-й прем'єр-міністр Канади) і його наступник Джон Діфенбейкер намагалися створити новий, дуже вдосконалений реактивний винищувач Avro Arrow. Однак проєкт був скасований Діфенбейкером у 1959 році. Натомість Діфенбейкер придбав систему протиракетної оборони BOMARC і американські літаки. У 1958 році Канада разом і Сполученими Штатами створили Командування повітряно-космічної оборони Північної Америки (NORAD).

У 1604 році північноамериканською монополією на торгівлю хутром заволодів П'єр Дюґа, або ж відомий як Сер Мон. Тоді торгівля хутром стала одною з головних економічних сфер у Північній Америці. Дюґа очолив свою першу колонізаційну експедицію на острів, розташований біля гирла річки Сент-Круа. Серед його помічників був географ на ім'я Самуель де Шамплен, який швидко провів дослідження північно-східного узбережжя території, яка зараз називається Сполученими Штатами. Навесні 1605 року під керівництвом Самуеля де Шамплена нове поселення, назване на честь річки, яка тече коло нього, Сент-Круа було перенесено до Порт-Роялю (сьогодні Аннаполіс-Роял, Нова Шотландія).

Квебекське поселення, керівником якого був Шамплен налічувало в собі:

- Склад;
- Голубник;
- Місце, де зберігалася зброя та місце, де жили робітники;
- Ще одна окрема будівля для робітників;
- Сонячний годинник;
- Ковальня, в якій теж жили робітники;
- Дім Самуеля де Шамплена;
- Вхід до поселення через підйомний міст;
- Рів навколо усього поселення;
- Сад Самуеля де Шамплена;
- Кухня;
- Берег річки перед поселенням.

Музика

Термін аборигени Канади охоплює собою багато різноманітних етнічних груп зі своїми індивідуальними музичними традиціями. Музика, як правило, поділялася на публічну та церемоніальну. Публічна музика, це, наприклад, танцювальна під супровід брязкальців і барабанів. А церемоніальна музика включає в себе вокальні пісні з акомпанементом на ударних інструментах, які співаються на святкуваннях різних визначних подій.

Традиційно аборигени використовували підручні матеріали для виготовлення своїх інструментів за століття до того, як європейці іммігрували до Канади. Люди перших націй робили з гарбузів або рогів тварин брязкальця, вони ретельно вирізали їх та яскраво розфарбовували. Ті племена, що жили у лісах, робили роги з берести, а палички для ударних - з різьблених рогів та дерева. Традиційні ударні інструменти, такі як барабани, зазвичай виготовлялися з дерева та шкур тварин. Музичні інструменти були фоном для пісень, а пісні - фоном для танців. Протягом багатьох років після того, як європейці прибули до Канади, аборигенам було заборонено проводити свої церемонії.

Демографія та класифікація корінних народів

(description of the picture) Культурні ареали корінних народів Північної Америки в період контакту з Європою

Зазвичай відміняють три найбільші відмінні корінні народи Північної Америки (перші нації, інуїти та метиси), визнані в Законі про Конституцію Канади 1982 року. Відповідно до Закону про справедливість у сферах зайнятості, аборигени є окремою групою на рівні з жінками, видимими меншинами та людьми з обмеженими можливостями. Їх не включають до видимих меншин відповідно до Закону.

Згідно з переписом населення Канади 2011 року в країні проживало 1 400 685 аборигенів, що становить 4,3% від загальної кількості населення. Ця цифра включає в себе 851 560 вихідців з перших націй, 451 795 метисів та 59 445 інуїтів. Національні представницькі органи аборигенів в Канаді включають Асамблею перших націй, інуїтів Тапірійт Канатамі, Національну раду метисів, Асоціацію корінних жінок Канади, Національну асоціацію центрів дружби з корінним народами та Конгрес корінних народів.

Мистецтво

Корінні народи створювали витвори мистецтва ще задовго до прибуття європейських поселенців-колоніалістів і остаточного створення Канади як держави. Як і народи, що творили, мистецькі традиції корінних народів охоплювали й території Північної Америки. Історики поділяють різновиди мистецьких традицій відповідно до культурних, мовних або регіональних груп: північно-західне узбережжя, Плато, східні ліси, субарктика та арктика.

Мистецькі традиції надзвичайно відрізняються в залежності від групи, до якої вони належать. Мистецтво корінних народів, зосереджене на красі тіла, відрізняється від європейських традицій та їх зосередження на архітектурі. Образотворче мистецтво корінних народів часто припліталось й до інших видів мистецтва. Шаманські маски та бразкальця використовувалися під час урочистих танців, читок та співу. Витвори мистецтва, що зараз зберігаються в музеях, датуються періодом вже після прибуття європейців, що свідчить про творче прийняття та адаптацію європейських виробів, таких як металеві та скляні намистини. В свою чергу метиси роблять великий культурний внесок у гібридні форми мистецтва. Протягом 19-го та першої половини 20-го століття уряд Канади проводив активну політику примусової культурної асиміляції проти корінних народів. Закон про індіанців забороняв виконувати традиційні танці, та створювати картини, що їх зображують.

Лише в 1950-х і 1960-х роках художники-виходці з перших націй, такі як Білл Рід, Мунго Мартін і Норвал Морріссо почали відновлювати традиції місцевого мистецтва. Наразі в усіх засобах масової інформації Канади працюють корінні митці, і двоє з них, Едвард Пуатрас та Ребека Белмор представляли Канаду на Венеціанській бієнале в 1995 та 2005 роках відповідно.

Приблизно 40 115 осіб аборигенного походження не вдалося врахувати під час перепису 2006 року. Це пов'язано з тим, що певні громади аборигенів просто не брали участі у переписі 2006 року, оскільки перерахування в їхніх громадах було заборонено. У 2006 році 22 корінні громади не були враховані, на відміну від 2001 року, коли не було враховано 30 корінних громад, а в 1996 році не вдалося врахувати аж 77 громад. Отже, імовірно, було 1 212 905 осіб аборигенського походження, які проживали в Канаді під час перепису 2006 року.

Корінні жителі стверджують, що їх суверенні права дійсні, і посиляються на Королівську прокламацію 1763 року, яка, звичайно, згадується в Конституції Канади 1982 року, в 25 розділі, в Акті про Британську Північну Америку та Віденській конвенції 1969 року про право міжнародних договорів на підтримку цього аргументу.

Мови

У Канаді існує 13 мовних груп аборигенів: 11 усних і 2 жестові, які складаються більш ніж з 65 діалектів. З них лише крі, інуктитут та оджибве мають досить велику популяцію вільномовних, щоб вважатися життєздатними для вживання в довгостроковій перспективі. Тільки дві провінції в Канаді надають старим мовам офіційний статус. У Нунавуті інуктитут та інуїтнактун є офіційними мовами поряд з державними англійською та французькою, а інуктитут є загальноприйнятою мовою у провінційному уряді. У Північно-Західному регіоні Закон про офіційні мови заявляє, що тут говорять 11 мовами: чіпеваян, крі, англійська, французька, інуїтнактун, інуктитут, північний слейві, південний слейві, гвічін та тлічо. Жодною з цих мов, окрім англійської і французької не говорять в уряді; хоча офіційний статус надає право громадянам отримувати послуги за запитом на цих мовах, або мати справу з урядом на них.

Території, на яких оселилися аборигени залежали від основного способу їхнього життя або від того, чим займалися їхні пращури під час контактів з європейцями. Ці території відповідають фізичним та екологічним районам Канади. Наприклад, корінні народи північно-західного узбережжя Тихого океану займалися переважно океанічним та річковим рибальством; у внутрішніх районах Британської Колумбії - мисливством, збиранням та річковим рибальством. В обох цих регіонах головне значення мав лосось. Для жителів рівнин основним заняттям було полювання на бізонів. У субарктичному лісі важливішим був лось. Народи, що жили поблизу Великих озер практикували сільське господарство, вирощували кукурудзу, боби та кабачки. Для інuitів полювання було основним джерелом постачання їжі, а тюлені - головним елементом їхнього раціону. Також вони харчувалися карібу, рибою, рідше рослинами, водоростями. Одним з найпопулярніших символів інuitів є інуксук, який став емблемою зимових Олімпійських ігор у Ванкувері 2010 року. Інуксук - це скульптури з накладених один на одного каменів, що нагадують людську фігуру.

Культура корінних народів

Завдяки розповідям та іншим способам передавання інформації незліченна кількість слів, винаходів та ігор корінних жителів Північної Америки стали важливою частиною канадської мови та увійшли в щоденне використання канадцами. Завдяки людям, що збирають групи людей та вчать їх мові та культурі аборигенів Британської Колумбії, старі практики продовжують жити та передаватися з покоління у покоління. Каное, снігоступи, тобогган, лякросс, перетягування канату, кленовий сироп та тютюн - лише деякі з продуктів, винаходів та ігор, що походять від аборигенів. Слова барбекю, карібу, бурундук, сурок, гамак, скунс та лось походять з мов корінних народів Північної Америки. Саме слово "Канада" походить від ірокезького слова, яке означає "село" або "поселення". Свою назву провінція Саскачеван отримала від річки Саскачечан, яка мовою крі називається "Kisiskatchewan sibi", що означає "швидкоплинна ріка". Столиця Канади, Оттава, походить від терміну в алгонкінській мові "adawe", що означає "для торгівлі".

Сучасні молодіжні організації, такі як Scouts Canada і Girl Guides of Canada, включають у себе програми, що базуються в основному на історії корінних народів, їх мистецтві та ремеслу, та вивченню характерного їм побуту в таборах на відкритому повітрі.

Індіанські заповідники, засновані згідно з канадським законодавством, в минулому були землями корінних націй. Деякі заповідники знаходяться в межах міст, як-от заповідник Оравікосікан у Принс-Альберті, Саскачеван у місті Квебек та Стоней Плейн у Едмонтоні. У Канаді знаходиться більше заповідників ніж перших націй. Аборигени наразі працюють у різних галузях і можуть жити за межами своїх рідних міст. Традиції їхніх предків все ще сильно впливають на них в багатьох сферах: від вибору релігії до політичних поглядів. Національний день Аборигенів - це день визнання внесків, що зробили перші нації у культуру та історії Канади. Вперше цей день відзначили в 1996 році після того, як колишній генерал-губернатор Канади Ромео Леблан проголосив відзначати його щорічно 21 червня. Однак більшість провінційних юрисдикцій не визнають його офіційним святом.

Королівська комісія

Королівська комісія з питань аборигенів була створена урядом Канади в 1991. Уряд оцінив яка політика застосовувалася щодо аборигенів в минулому, і надав рекомендації щодо її змінення. Комісія видала свій остаточний звіт у листопаді 1996 року. П'ятитомний звіт на 4000 сторінок охоплював дуже широкий спектр питань: 440 з його рекомендацій закликали до кардинальних змін у характері взаємодії поміж аборигенами, неаборигенами та урядом Канади. Ум звіті було викладено також 20-ти річний план змін.

Політичні організації

Перші нації та інуїти організовувалися від невеликих товариств до багатонаціональних конфедерацій, як-от, ірокезів. Лідери перших націй з усієї країни сформували Асамблею перших націй, яка зароджувалася як Національне індіанське братство в 1968 році. Метисів та інуїтів на національному рівні представляють Національна рада метисів та інуїтів Тапірійт Канатамі відповідно.

Сучасні політичні організації виникли у результаті взаємодії з європейськими методами правління. Політичні організації аборигенів по всій Канаді відрізняються між собою за політичним статусом, поглядами та причинами створення. Корінні нації, метиси та інуїти ведуть переговори з канадським урядом через індіанців в усіх справах, що стосуються їх землі та прав. Групи перших націй, що вирішили діяти незалежно, не належать до цих угруповань.

Охорона здоров'я

У 1995 році федеральний уряд оголосив про права аборигенів на самоврядування. Тоді вони офіційно визнали, що корінні нації мають конституційне право формувати власні форми правління відповідно до їхніх історичних, культурних, політичних та економічних обставин. Політика охорони здоров'я країни забезпечила, що аборигени мали змогу взяти на себе контроль над медичинськими послугами, та почала розвивати спеціальний підхід до такої передачі лікарських засобів, яка б зосереджувалася саме на самовизначенні аборигенів у сфері охорони здоров'я. Завдяки цьому процесу рішення про передачі із Міністерством охорони здоров'я Канади може приймати кожна громада. Після отримання передачі громади зможуть взяти під контроль обов'язки охорони здоров'я в такому темпі, в якому зможуть. Національна організація охорони здоров'я аборигенів заснована у 2000 році, є розробленою та контрольованою аборигенами. Ця організація є некомерційною, і вона працює, щоб мати змогу впливати на здоров'я та добробут аборигенів, а також покращувати їх життя.

Тобто ті люди, що були прийняті в члени групи, за правилами групи, можуть і не мати статусу індіанця. С-31 пояснив, що не всі розділи Індіанського закону, можуть бути застосовані до членів групи. Вони мали на увазі розділи, які стосуються життя громади та їх земельних володінь. Розділи, що стосуються індіанців (народів перших націй) як фізичних осіб (наприклад, заповіти та оподаткування особистого майна), не були предметом обговорень.

Індіанський закон

Закон про індіанців - це федеральний закон, прийнятий в 1876 році. Відтоді до оригінального закону було внесено понад 20 значних змін, останній раз у 1951 році; змінено в 1985 році законопроектом С-31. Закон про індіанців, визначає, кого можна визнати за "індіанця".

У 1985 році канадський парламент прийняв законопроект С-31 "Закон про внесення змін до Закону про індіанців". Відповідно до конституційної вимоги, закон набув чинності 17 квітня 1985 року.

- Він скасовує дискримінаційні положення Індіанського закону, особливо ті, що дискримінують жінок;
- Він змінює значення "статусу" та вперше дозволяє обмежені відновлення статусу тим Індіанцям, які його втратили та тим, кому було в ньому відмовлено;
- Це дозволяє групам визначати власні правила щодо членства там.

Згідно з угодою поміж першими націями та федеральною короною, “співпраця буде наріжним каменем для партнерства між Канадою та першими націями, де Канада є лише посередником до Її Величності Королеви прав Канади”. Верховний суд стверджував, що договори “служили для узгодження існуючого сувернітету аборигенів із перебачуваним сувернітетом Корони та для визначення прав аборигенів”. Люди перших націй тлумачили угоди, охоплені договором, як такі, що “тривають, поки світить сонце, росте трава і течуть річки”.

Політика, право і законодавство

Договори

Канадська корона та аборигенні народи почали взаємодію в період європейської колонізації. Були прийняті незлічені договори, Закон про індіанців, Конституційний акт 1982 року та прецедентне право. Аборигени розуміють ці договори, як укладені між ними та Короною Канади через посла індіанців округу, а не з Кабінетом міністрів Канади. Подібним чином маорі трактують договір Вайтангі в Новій Зеландії. Серія з 11 договорів була підписана між першими націями Канади та правлячим монархом Канади з 1871 по 1921 рік. Уряд Канади розробив політику, уповноважив Уповноважених з договорів і ратифікував угоди. Ці договори є угодами з Урядом Канади, які діють відповідно до законодавства канадських аборигенів і під наглядом Міністра у справах індіанців та розвитку північних регіонів.

Через закони та політику, які заохочували або вимагали від корінних народів асимілюватися в євроцентричному суспільстві, Канада порушила Конвенцію ООН про геноцид, яку Канада підписала у 1949 році та ввела в парламент у 1952 році. Шкільна система інтернатного типу, яка “вигнала” дітей з їхніх домівок, змусила вчених повірити, що Канаду можна судити в міжнародному суді за геноцид. Судова справа привела до виплати 2 мільярдів доларів у 2006 році та створення Комісії правди та примирення, яка підтвердила шкідливий вплив на дітей цієї системи та призвела до безладу між аборигенами та канадським суспільством. У 2008 році прем’єр-міністр Стівен Гарпер вибачився від імені уряду Канади та її громадян за систему шкільних інтернатів.

Останньою урядовою стратегією асиміляції, яка стала можливою завдяки Закону про індіанців, була канадська шкільна система інтернатного типу:

З усіх ініціатив, започаткованих у першому столітті Конфедерації, жодна не була більш амбітною чи централізованою для цивілізаційної стратегії Департаменту, для його мети асиміляції, ніж система інтернатних шкіл... досвід інтернатних шкіл виводив би дітей з їх "диких" спільнот до "вищої цивілізації". Починаючи з 1847 року й о 1996 року канадських уряд у партнерстві з католицькою церквою керував 130 школами-інтернатами по всій Канаді для дітей аборигенів, яких насильно вивезли з домівок. Незважаючи на те, що школи мали навчати дітей, вони піддавалися недостатньому фінансуванню та насиллю.

Примусова асиміляція

З кінця 18 століття європейські канадці (і канадський уряд) заохочували асиміляцію культури аборигенів до того, що називали “канадською культурою”. Ці спроби досягли кульмінації наприкінці 19-го та на початку 20-го століть, коли відбулася ціла низка ініціатив, спрямованих на повну асиміляцію та підкорення аборигенів. Ця політика стала можливою завдяки таким законам, як Закон про заохочення до поступової цивілізації та Закон про індіанців, та зосереджувалася на агітації європейських ідеалів християнства, осілому способу життя, сільському господарстві та освіті.

Спроба християнізації аборигенів Канади тривала відтоді, як у 1600-х роках прибули перші місіонери, але вона стала більш систематичною після прийняття Закону про індіанців у 1876 році, який запровадив нові санкції для тих, хто не хотів приймати християнство. Наприклад, нові закони забороняли нехристиянам аборигенам давати свідчення в суді, та забороняли вживати алкоголь. Коли в 1884 році до Закону про індіанців були внесені поправки, традиційні релігійні та соціальні практики були заборонені, а подальші поправки 1920 року забороняли “статусним індіанцям” (як визначено в законі) носити традиційний одяг та виконувати традиційні танці. Це було спробою припинити всі нехристиянські практики.

Ще одним завданням канадського уряду було зробити племена аборигенів осілими, оскільки вони вважали, що це полегшить їм задачу. У 19 столітті уряд почав підтримувати створення типових фермерських сіл, які мали заохотити неосілі групи аборигенів оселитися в цій місцевості та почати займатися сільським господарством. Коли цей проєкт зазнав невдачі, уряд вирішив створити індіанські заповідники за Законом про індіанців 1876 року. Зі створенням цих заповідників з'явилося також багато обмежувальних законів, таких як заборона вживання інтоксикатів, обмеження права голосу на виборах, зменшення зон полювання і риболовлі та неможливість статусних індіанців відвідувати інші поселення в їхніх заповідниках.

За допомогою Закону про заохочення до поступової цивілізації 1857 року уряд заохочував корінні нації голосувати, що усунути всі юридичні відмінності між індіанцями та іншими підданими Її Величності Канади. Якби абориген вирішив отримати виборчі права, це б позбавило його та його сім'ю титулів аборигенів. Ідея полягала у тому, що це має зробити їх "менш дикими" та "більш цивілізованими", і таким чином вони асимілюються в канадському суспільстві. Однак європейці не вважали їх громадянами, і тих небагатьох, хто отримав виборчі права, чекало розчарування.

(description of the picture) Карта показує територіальні здобутки після "Семирічної війни". Паризький договір позначається рожевим, а територія Іспанії після Фонтенблоського договору - жовтим.

Після закінчення Семирічної війни та підписання Паризького договору (1763) Франція поступилася майже усією територією, що залишилася в неї на материковій частині Північної Америки, за винятком прав на риболовлю біля Ньюфаундленду та невеликих островів Сен-П'єр і Мікелон. На той час Франція вже таємно віддала свою величезну територію Луїзіани Іспанії згідно з Договором у Фонтенбло (1762) за умовами якого король Франції, Людовик 15 передавав своєму двоюрідному брату королю Іспанії Карлу 3 всю територію басейну річки Міссісіпі, що веде від Великих озер до Мексиканської затоки та від Аппалачів до Скелястих гір. Франція та Іспанія зберігали у таємниці Фонтенблоський договір від інших країн до 1764 року. В обмін на придбання Канади Великобританія повернула Франції її найважливішу колонію з виробництва цукру Гваделупу, яку французи на той час вважали ціннішою за Канаду (Гваделупа виробляла більше цукру, ніж усі британські колонії разом узяті, і король Франції, як відомо, відкинув Канаду як "кілька акрів снігу").

Канада під британським правлінням (1763-67)

(description of the picture) Карта показує територіальні здобутки після "Семирічної війни". Паризький договір позначається рожевим, а територія Іспанії після Фонтенблоського договору - жовтим.

Нові британські правителі Канади зберегли та захистили більшу частину майна, релігійної, політичної та соціальної культури франкомовних мешканців, гарантуючи канадцям право сповідувати католицьку віру та використовувати французьке цивільне право (нині квебекське) через Квебекський акт 1774 року. Королівська прокламація 1763 року була видана в жовтні королем Георгом 3 після придбання Великою Британією територій Франції. Прокламація створила нову британську колонію та стабілізувала відносини між британською короною та аборигенними народами, налагодивши торгівлю.

Після закінчення Семирічної війни та підписання Паризького договору (1763) Франція поступилася майже усією територією, що залишилася в неї на материковій частині Північної Америки, за винятком прав на риболовлю біля Ньюфаундленду та невеликих островів Сен-П'єр і Мікелон. На той час Франція вже таємно віддала свою величезну територію Луїзіани Іспанії згідно з Договором у Фонтенбло (1762) за умовами якого король Франції, Людовик 15 передавав своєму двоюрідному брату королю Іспанії Карлу 3 всю територію басейну річки Міссісіпі, що веде від Великих озер до Мексиканської затоки та від Аппалачів до Скелястих гір. Франція та Іспанія зберігали у таємниці Фонтенблоський договір від інших країн до 1764 року. В обмін на придбання Канади Великобританія повернула Франції її найважливішу колонію з виробництва цукру Гваделупу, яку французи на той час вважали ціннішою за Канаду (Гваделупа виробляла більше цукру, ніж усі британські колонії разом узяті, і король Франції, як відомо, відкинув Канаду як "кілька акрів снігу").

Коли британці евакуювалися з Нью-Йорку у 1783 році, вони забрали багатьох біженців-лоялістів до Нової Шотландії, тоді як інші лоялісти вирушили до південно-західного Квебеку. На береги річки Сент-Джон прибуло стільки лоялістів, що в 1784 році була створена окрема колонія - Нью-Брансвік; після чого у 1791 відбувся поділ Квебеку на переважно франкомовну Нижню Канаду (Французьку Канаду) уздовж річки Св. Лаврентія та на англомовну лоялістську Верхню Канаду зі столицею розташованою в 1796 році у Йорку, на території сучасного Торонто. Після 1790 року більшість нових поселенців були американськими фермерами, які шукали нові землі; вони були аполітичними та залишилися нейтральними під час війни 1812 року.

Американська революція та лоялісти

Під час Американської революції серед акадців та жителів Нової Англії у Новій Шотландії поширювалася симпатія до американської справи. Жодна партія не приєдналася до повстанців, хоча кілька сотень осіб все ж таки об'єдналися для того, щоб допомогти. Вторгнення до Квебеку Континентальної армії в 1775 році з метою забрати Квебек з-під контролю Британії було зупинено в битві за Квебек Гасем Карлтоном за сприяння місцевих. Поразка британської армії під час облоги Йорктауна в жовтні 1781 року означала кінець боротьби Британії за придушення Американської революції.

Війна 1812 року

Війна 1812 року велася поміж Сполученими Штатами та Англією, також у ній брали участь британські північноамериканські колонії. Значно перевершуючи оброєння британського королівського флоту, американці зосередилися на вторгненні до Канади (зі сторони сучасного східного та західного Онтаріо). Американські прикордонні штати хотіли за допомогою воєнної сили придушити набіги перших націй з прикордонних поселень. Війна на кордоні зі Сполученими Штатами характеризується низкою невдалих вторгнень, при чому з обох сторін. Американські війська взяли під контроль озеро Ері в 1813 році, витіснивши британців з західного Онтаріо та убивши лідера індіанців Текумсе. Війною керували офіцери британської армії, такі як Ісаак Брок та Чарльз де Салаберрі, за допомогою корінних націй і лоялістів-інформаторів, особливо Лаури Секонд.

Підкреслюючи позитивні переваги революції для американців, це зробило їх дуже сильним народом, в той час як для Канади результати були скоріш негативними:

(Англійська Канада) успадкувала не переваги, а гіркоту революції. Вона не отримала яскравих історій звідти. Вона витратила чимало енергії та не зміцнила дух своїх громадян. Це було лихо, просто лихо. Відповіддю на внутрішній вогонь, що спонукав американців на захід через континент, була лише романтизація канадців, того, якими вони могли бути, і брудний слід від цієї поразки пройдеться через всю бурхливу Атлантику, і весь світ дізнається... Англійська Канада почала своє життя з такого ж потужного поштовху назад у минуле, як Конкіста дала Французькій Канаді: два маленькі народи, що вирішили віддатися контрреволюції, втраченим словам, безглуздим ідеалам суспільства, а не самозабезпеченій свободі, що була поряд з ними.

Повстання і звіт Дарема

Повстання 1837 року відбулися протибританського колоніального уряду як у Верхній, так і у Нижній Канаді. У Верхній Канаді група реформаторів під керівництвом Вільяма Лайона Маккензі взялася за зброю в неорганізованій і врешті-решт невдалій серії дрібних сутичок навколо Торонто, Лондона та Гамільтона.

У Нижній Канаді відбулося більш значне повстання проти британського панування. І англо-, і франко-канадські повстанці, іноді використовуючи бази в нейтральних Сполучених Штатах, провели кілька сутичок проти влади. Міста Шамблі та Сорель були захоплені повстанцями, а Квебек було ізолювано від решти колонії. Лідер повстанців у Монреалі Роберт Нельсон прочитав “Декларацію незалежності Нижньої Канади” перед натовпом, який зібрався у місті Нейпіврілл у 1838 році. Повстання патріотів зазнало поразки після боїв у Квебеку. Сотні повстанців були заарештовані, а кілька сел було спалено - помста.

Підписання Паризького мирного договору в 1783 році завершило війну. Британія пішла на поступ американцям щоб зберегти свої північноамериканські колонії. Тоді кордони між Канадою та Сполученими Штатами були офіційно визначені; усі землі південніше Великих озер, які раніше були частиною канадської провінції Квебек, а саме сучасні Мічиган, Іллінойс та Огайо, були передані американцям. Права на ловлю риби у затоці Св. Лаврентія та на узбережжі Ньюфаундленду і гранд-Бенкса, також були передані Сполученим Штатам. Британці проігнорували одну з частин договору та зберегли свої військові форпости в районах Великих озер, які вони передали США. Але все ж таки, в 1795 році, англійці залишили форпости за Джейським договором того самого року, але все ще постачали туди боєприпаси. Це дратувало американців напередодні війни 1812 року.

Війна завершилася без змін кордонів, завдяки Гентському договору 1814 року та договору Раша-Багота 1817 року. Щодо демографічних результатів, американці почали мігрувати не до Верхньої Канади, як раніше, а до Огайо, Індіани та Мічигану, зовсім не злякавшись можливих нападів індіанців. Після війни прихильники Британії намагалися притушити республіканізм, який був поширений серед американських іммігрантів. Пам'ять про війну та американське вторгнення закарбувалася у свідомості канадців, тому вони зовсім не були прихильниками британської присутності в Північній Америці, хоча американці толерували це.

Потім британський уряд послав лорда Дарема вивчити ситуацію; він пробув у Канаді 5 місяців, і повернувся до Британії з Даремським звітом, яку наполегливо просив підписати відповідальний за канадські землі уряд. Одною з рекомендацій було об'єднання Верхньої та Нижньої Канади для асиміляції франкомовного населення. Тоді Канади було об'єднано в одну колонію, що називалася Об'єднаною провінцією Канади через Закон 1840-го року про союз, уряд був вибраний в 1848 році, за кілька місяців після того, як проголосувала Нова Шотландія. Парламент Об'єднаної Канади у Монреалі був підпалений натовпом в 1849 році після ухвалення законопроекту про компенсації людям, що втратили щось від час повстання в Нижній Канаді.

У період між наполеонівськими війнами та 1850 роком близько 800 000 іммігрантів, переважно з Британії, прибули до британської колонії в Північній Америці. До переселенців входили також шотландці з Хайленду, та ірландці. Останні переселилися переважно під час голоду в 1840 роках, понад 35 000 бідних ірландців висадилися тільки на берегах Торонто у 1847 і 1848 роках.

Іспанські дослідники лідерували на північно-західному узбережжі Тихого океану завдяки подорожам Хуана Хосе Переса Ернандеса в 1774 і 1775 роках. До того часу, коли іспанці вирішили побудувати форт на острові Ванкувер, британських мореплавець Джеймс Кук відвідав Нутка-Саунд і намалював карту узбережжя, дійшовши аж до Аляски, тоді як британські та американські морські торговці хутром почали жваво торгувати з першими народами, щоб задовольнити ринок в Китаї, на якому тоді були дуже популярні шкури морської видри, започаткувавши таким чином Китайську торгівлю. У 1789 році між Британією та Іспанією наколювалися стосунки, пізніше це назвали Нутка-Саундською кризою; але вона була розв'язана мирним шляхом, переважно на користь Великобританії. У 1793 році, Олександр Маккензі, канадець, який працював у Північно-Західній компанії, перетнув континент з провідниками аборигенами та зі своєю командою досяг гирла річки Белла Кула, першим перетнувши континент північніше Мексики; він випередив експедицію Джорджа Ванкувера до цього регіону лише на декілька тижнів. У 1821 році Північно-Західна компанія та компанія Гудзонової затоки об'єднали свої торговельні території, і тепер з однієї сторони вони сягали Колумбії та Нової Каледонії, з другої Північного Льодовитого океану, а з третьої аж до узбережжя Тихого океану на заході.

Конфедерація

Сімдесят дві резолюції 1864 року з Квебекської конференції та Шарлоттаунської конференції, стали основою для об'єднання британських колоній у Північній Америці у федерацію. Вони були прийняті більшістю провінцій Канади і стали основою для Лондонської конференції 1866 року, яка привела до утворення домініону Канада 1 липня 1867 року. Термін "домініон" був обраний до позначення статусу Канади як самоврядної колонії Британської імперії, і це було вперше, коли цей статус застосовувався по відношенню до країни. З набуттям чинності Закону про Британську Північну Америку (прийнятого британським парламентом), провінція Канада, Нью-Брансвік і Нова Шотландія стали окремими федеральними королівствами.